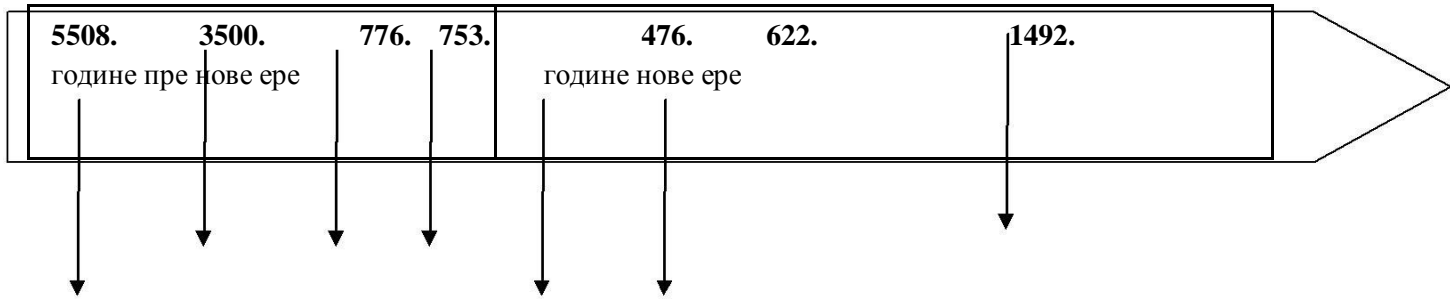

1. Повежите догађаје са датумима на ленти времена.

- а) Хиџра прелазак Мухамеда из Меке у Медину
- б) Пад Западног римског царства
- в) Прве олимписке игре
- г) Настанак града Рима
- д) „Стварање света“ по Византијском рачунању времена
- ђ) Настанак првих писама
- е) Откриће Америке

2. Одредите којој групи историјских извора припадају следеће слике:

3. Одредите ком миленијуму, веку и којој деценији припадају следеће године :

ГОДИНА	МИЛЕНИЈУМ	ВЕК	ДЕЦЕНИЈА
2.година			
246.година пре нове ере			
332.година			
476.година			
776.година			
800.година			
1492.година			
1500.година пре нове ере			
1977.година			

4. Од историјских извора а) Најпоузданији су :

б) Најмање поуздани су _____

5. Одговорите како се зову стручњаци који раде у

а) Библиотекама? _____

б) Архивима? _____

в) Музејима? _____

7. Рачунање времена.

Хришћани рачунају време од рођења _____. За догађаје који су се одиграли пре његовог рођења кажемо да су се догодили _____, а за оне који су се догодили после

његовог рођења кажемо да су се догодили _____.
У старој ери године се броје од _____ према _____, а у новој ери од _____
_____ према _____.

8. Којим годинама су почели и завршили се следећи векови и миленијуми?
пример:

1. Век – почео је 1. године а завршио се 100. године.

а) III век – почео је _____ а завршио се _____. б)

XV век- почео је _____ а завршио се _____. в)

други миленијум- почео је _____ а завршио се _____.

г) трећи миленијум пре нове ере-почео је _____ а завршио се _____.

9. Израчунај колико је година прошло:

а) Од прве олимпијаде до данас ? _____

б) Од почетка исламске ере до данас ? _____

в) Колико је прошло година од рођења твог деда и данас ? _____

10. Заокружи слово Т ако је реченица тачна, а слово Н ако није тачна.

а) Археологија је науча која проучава материјалне остатке људи из прошлости Т Н

б) Писани ист. Извори се преносе „с колена на колена“ Т Н

10. Историја је почела _____ (наведи догађај).

Историја се дели на _____

(које мање целине, доба, периоде или векове)

11. Одговорите на питања ?

а) Како се назива време (део прошлости) пре проналаска писма ? _____

б) Где су се и када појавила прва бића налика човеку?

в) На које мање целине се дели праисторија ? _____ и _____ доба.

г) На основу чега се дели праисторија на мање целине ?

д) Набројте све периоде праисторије : _____

12. Које праисторијске културе су се развиле на подручју Србије ?

13. Заокружите слово Т ако је реченица тачна, а слово Н ако није тачна.

а) Праисторију изучавамо на основу материјалних ист. Извора Т Н

б) Праисторију изучавамо на основу писаних ист. Извора Т Н

в) Током праисторије људи су са седелачког прешли на номадски начин живота Т Н

г) Најстарије људске заједнице настале у праисторији називају се ХОРДЕ или ЧОПОРИ Т Н

д) Најстарији рудник у Европи је Рудна глава код Мајданпека Т Н

14. Набројте најважнија открића праисторијског човека !

15. Стари исток је простор на коме су настале најстарије цивилизације света (први градови, прве државе, прва писма).

а) Набројте најстарије државе света које су настале на Старом истоку: _____

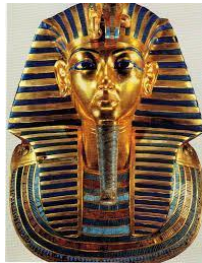
б) Наведите најстарија писма која су настала на Старом истоку: _____

в) У долинама великих река настале су најстарије државе света. Наведите називе великих река око којих су настале државе Старог истока: _____

16. Који простор обухвата Стари исток ? _____
17. Месопотамија (кад се преведе с грчког на српски значи: _____) је простор између реке _____ и реке _____. На том простору су настале које државе? На крајњем југу месопотамије била је држава _____, а северно од ње _____. Северније од ње настао је град-држава _____ а северније од ње _____.
18. Како се зове владар који је себе назвао „ владар све четири стране света“ ? _____.
19. Дате су слике. Свака слика је означена словом. Ваш задатак је да поред сваког слова одговорите на питање у табели из које државе потиче слика, и да оговорите којој врсти историјског извора припада.

а)

б)

в)

г)

СЛИКА	Одакле потиче (држава)	ВРСТА ИСТОРИЈСКОГ ИЗВОРА
а)		
б)		
в)		
г)		

20. Друштво Старог истока се називало : _____. Основна подела друштва, људи, у старом веку била је на : _____ и на _____.
21. Како се зове титула владара у Старом Египту ? _____.
22. Стари Египат настао је а) У долини реке _____
- б) Настао је око _____ године пре нове ере када је фараон Менес, ујединио Доњи Египат и _____ у једну државу. Прва престоница уједињеног Египта био је град **Мемфис**.
- в) Један од најпознатијих и најмоћнијих фараона био је _____ из 13. века пре нове ере. За време његове владавине Египат је био најмоћнија држава на Старом истоку.
- г) Римљани су Египат освојили _____. (Када?)
- д) Римљани су последњи у старом веку освојили Египат, међутим пре њих Стари Египат освајали су и други народи. Који народи су све освајали Египат ? :

Поређај по хронолошком реду народе како су освајали просторе старог Египта.
Дати народи су : **Персијанци * Македонци-Александар Велики * Асирци**

23. Владар- ЖЕНА у Египту била је _____.

24. Историјски извор:

„ Египат је дар реке Нила“ Ова реченица се приписује : а) Хомеру б) Херодоту в) Тукидиду г) Демостену

25. Објасните појмове :

монотеизам - _____

политеизам - _____

хијероглифи - _____

клинасто писмо- _____
 алфабет - _____
 палеолит - _____
 неолит- _____
 сојеница- _____
 земуница- _____
 ера- _____
 хронологија- _____
 зигурат- _____
 сфинга- _____
 мумификација- _____

26. На две слике приказан је један те исти владар. Пажљиво погледајте слике и одговорите на питања.

1.

2.

3.

4.

На слици 1. се налази:

а) Хамураби б) Рамзес II в) Саргон г) Гудеа- владар Лагаша

б) он је био владар _____

в) био је први владар у историји који је донео писани _____.

На слици 2. Налази се приказ из религије где је представљено како:

Владар _____ од бога _____ добија законе.

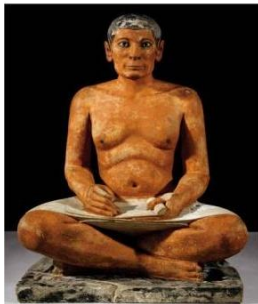
На слици 3. Налази се _____. Владар _____.

На слици 4. Налази се _____. Владар _____.

27. Најстарије књижевно дело зове се ? _____

Настало је у _____ (којој држави?) и писано је _____ писмом.

28. Ко је представљен на слици ?

а)

б)

в)

г)

а) _____ в) _____

б) _____ г) _____

(египатски писар, фараон Тутанкамон, фараон Рамзес II)

Како се зове материјал по коме су писали Египћани ? _____.

29. Заокружите слово Т ако је реченица тачна, а слово Н ако није тачна.

а) Египћани су веровали у више богова	Т Н
б) Хатшепсут била је женски владар Египта	Т Н
в) Сфинга је град у Египту	Т Н
г) Пирамиде су гробнице Фараона	Т Н

31. Феничани

а) Држава феничана је настала је на источној обали средоземља	Т	Н
б) Феничани су се бавили трговином и морепловством	Т	Н
в) Суседи Феничана били су Јевреји	Т	Н
г) Картагина је била феничанска колонија	Т	Н
д) Сиракуза је била феничанска колонија	Т	Н
ђ) Тир, Сидон и Библос су били феничански градови	Т	Н
е) Феничани су изумитељи фонетског писма (гласовног алфабета)	Т	Н

32. Јевреји

а) Основали су прву једнобожачку религију јудаизам	Т	Н
б) Легенде и историјски списи јеврејског народа сачувани су у старом завету	Т	Н
в) Престоница (главни град) јеврејске државе био је Јерусалим	Т	Н
г) Један од најважнијих јеврејских владара био је Соломон	Т	Н

33. Повежите владаре и државе старог века

Рамзес II	Сумер
Саргон	Акад
Хамураби	Асирија
Кир Велики	Египат
Соломон	Вавилон
Менес	Јеврејска држава
Кеопс	Хетитска држава
Асурбанипал	Римско царство
Дарије	Македонија
Александар Велики	Персија
Ксеркс	
Трајан	

34. Персија

- а) Персија је настала на _____ висоравни.
- б) Први персијски владар био је _____.
- в) Главни град Персије био је _____.
- г) Персијско царство било је најмоћнија држава Старог истока док их у 4. веку пре нове ере није покорио (освојио) : _____.

35. Наведите народ Старог истока који је веровао само у једног бога!
_____.

37. Погледајте слику и одговорите на питање.

- а) Како се зове владар са слике ? _____
- б) Којом државом је владао ? _____
- в) Како је себе називао ? _____

38. Полиси а) Шта су Полиси ? _____

б) Када настају први полиси ? _____

в) Која су то два најмоћнија грчка полиса ? _____

г) Полис из кога се грчко становништво исељавало назива се Метропола, а полис који оснива назива _____.

ђ) Грци су се населили на обалама Средоземног и Црног мора. У историји тај процес је познат под називом **колонизација** које је била на врхунцу у периоду од ___ пре н.е до ___ пре н.е

39. Дата је табела са називима главних градова држава Старог истока. Ваш задатак је да у табелу поред назива града, напишете и државу.

Главни град	Држава
Картагина	Феникија
Хатуша	
Асур (Ашур)	
Нинива	
Персепољ	
Акад	
Сумер	
Вавилон	
Мемфис	

40. Периодизација:

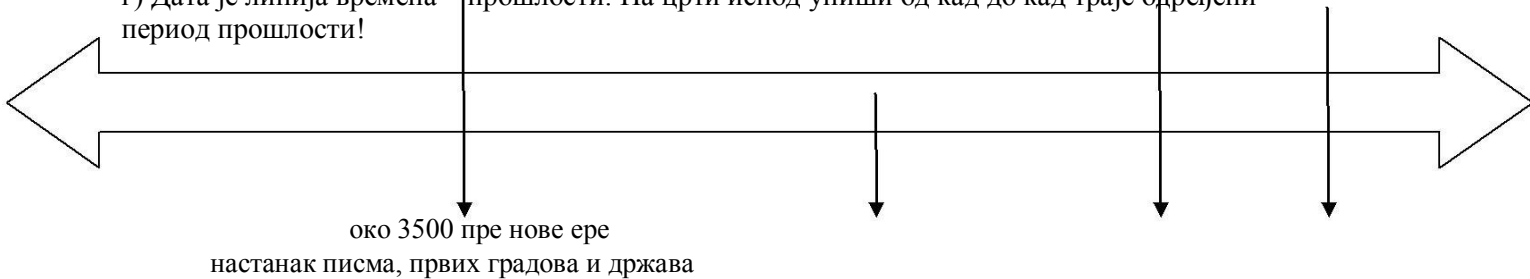
а) Како се дели прошлост ? _____ и _____

б) Шта се сматрало код старих народа прекретницом за рачунање времена ? _____

в) У табели је приказана подела прошлости. Правилно је попуните:

ПРАИСТОРИЈА		ИСТОРИЈА			
Камено доба	Метално доба			Нови век	

г) Дата је линија времена – прошлости. На црти испод упиши од кад до кад траје одређени период прошлости!

41. Како су Грци називали а) себе ? _____

б) своју земљу ? _____

42. Током 2. Миленијума пре нове ере, на југ Балканског полуострва досељавају се три грчка племена:

_____, _____ и _____.

Последње грчко племе које се доселило у 12. Веку пре нове ере и то су били _____.

43. Критска или минојска култура развила се на _____

(острву Крф, острву Крит или острву Сицилија)

44. Дата је карта садашње Грчке. Твој задатак је да на карти а)значиш СПАРТУ (где се налази Спарта)

б)значиш АТИНУ в)
значиш острво Крит г)
значиш Микену д)
значиш Троју

45. (Критска) Минојска култура добила је назив по легендарном краљу _____ (име)
који владао у граду _____.(ком граду?)

46. Како се зове критско писмо ?

47. Погледај слику а затим одговори на питања:

а) Слика представља остатке палате у _____.

б) Где се налази објекат ?
_____.

в) Ко је владао из ове палате ?
_____.

г) За ову палату имала је и објекат познат као лавиринт. У њему је био затворен: _____.

48. Погледај слику па одговори на питања:

а) Ко се налази на слици :
_____ и _____.

б) Победник је изашао из лавиринта уз помоћ клупка конца. Ко је победнику дао конач ?
_____.

в) По коме је Егејско море добило назив ?
_____.

49. Микенско доба:

а) траје од _____ до _____ века пре нове ере .

б) На ком полуострву се развила микенска култура ? _____

в) Које грчко племе је развило микенску културу ? _____

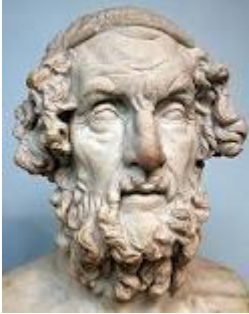
г) Набројте три града из микенског доба: _____

д) По чему је микенско доба названо ? _____

50. Ахајци су а) Освојили и разорили Крит у _____ веку пре нове ере.
б) Од Крићана, Ахајци су преузели _____.

51. ТРОЈАНСКИ РАТ а) У ком веку се догодио тројански рат? _____
б) Како гласи грчки назив за троју? _____
в) Између кога је вођен тројански рат? _____

52. Погледајте слику а затим одговорите на питања:

а) На слици се налази : _____
б) Он се сматра творцем најстаријих грчких епова Илијаде и Одисеје.
в) О чему говори Илијада? _____
г) О чему говори Одисеја? _____

53. Допуните реченицу тако да на празну линију упишете тражени појам.

Илијада описује рат између _____ и _____. Повод за рат била је отмица прелепе Хелене , супруге спартанског краља Менелаја. Отео ју је тројански принц _____. Рат је трајао _____ година.

Најбољи Грчки ратник био је **Ахил**, кога је _____ (ко?) погодио у пету. Грци су тада остали без најјачег **хероја**. У очају Грци су тражили начин да освоје Троју. Довитљиви _____ смислио је лукави план. Грци су направили великог дрвеног коња, у коме су били сакривени војници. Грци су оставили коња (са сакривеним војницима) и отпловили су према Грчкој. Тројанци славећи победу унели су Тројанског коња у град. Када је пала ноћ, из коња су изашли војници који су отворили врата града . Са бродова грчки ратници су се вратили и упали су у град. Тако је Троја освојена, помоћу лукавства.

54. Ако сматрате да је тврдња тачна, заокрушите ДА, а ако сматрате да је нетачна заокружите НЕ.

а) Минојска култура (критско доба) добила је име по митском краљу Миносу	ДА	НЕ
б) Микенско писмо било је линерано А писмо	ДА	НЕ
в) Микенску културу уништили су Дорци	ДА	НЕ
г) У Микени се налази „ Лавља капија“	ДА	НЕ
д) Тројански рат трајао је 10 година	ДА	НЕ
ђ) Хомер је био слеп	ДА	НЕ
е) Минос је био владар Кнососа	ДА	НЕ

55. Погледајте слике и напишите шта представљају :

СЛ.1

СЛ.2.

СЛ.3.

56. Повежи појмове са објашњењем:

Базилеус	Аристократија у Атини
Еупатриди	Краљ
Полис	Матични град из ког су се исељавали Грци
Метропола	Назив за грчку земљу
Акропољ	уздигнути и утврђени део града (градско утврђење)
Илион	грчки град држава
Хелада	тако су грци себе називали
Хелен	Облик државног уређења у коме народ има власт (већина)
Демократија	Троја

57. СПАРТА

а) Када и где је настала Спарта ? Које племе је основало Спарту?

б) Ко је и када основао ПЕЛОПОНЕСКИ САВЕЗ ?

в) Друштво Спарте (на које класе људи су постојале у Спарти ?)

г) Државно уређење Спарте (како је изгледало ?)

58. АТИНА

а) Које грчко племе је основало Атину ?

б) Где је настала Атина ?

в) По коме град Атина носи име ?

г) Друштво у Атини:

д) Наброј атинске реформаторе : _____ и _____.

ђ) Објасни појам ДЕМОКРАТИЈА : _____.

59. Персијанци су средином 6. века освојили Малу Азију. Грчке колоније су пале под власт Персије, која се мешала у унутрашње уређење грчких полиса. Грци незадовољни побунили су се против персијске власти па је чак избила и побуна,

а) Када је избио јонски устанак ? _____

б) Кога су грци са обала Мале Азије позвали у помоћ против Персије ? _____

в) Како се звао персијски цар за време побуне Грка ? _____

60. Кад се догодила МАРАТОНСКА БИТКА ? _____

61. Када се догодила битка у Термопилском кланцу ? _____

62. Допуни реченицу !

Спартански краљ _____ остао је у Термопилском кланцу и пружио је отпор Персијанцима са свега _____ најбољих ратника . Борио се до самог краја и погинуо је са својим војницима. После тога персијска војска је освојила Атину коју је спалила. Персијски цар у време ове битке био је _____.

63. Хронолошки поређај догађаје и означите их бројевима од 1 до 4. Број 1 за најстарији догађај !

_____ побуна Грка у Малој Азији против Персије

_____ битка у Термопилском кланцу

_____ битка код Саламине

_____ битка на Маратону

64. Грчко-Персијски ратови трају од _____ до _____ .
65. Повежите особе и догађаје !

битка у Термопилском кланцу	МИЛТИЈАД
битка код Саламине	ЛЕОНИДА
битка на Маратону	ТЕМИСТОКЛЕ

66. Како се зове грчки брод са три реда весала ? _____

67. Заокружи тачан одговор !
Пелопонески рат трајао је а) 17 година б) 27 година в) 37 година

68. Историју Пелопонеског рата описао је а) Херодот б) Тукидид в) Хомер

69. Атина је после Саламинске битке постала главна сила на мору. Атина је створила и поморски савез грчких полиса у коме је она била глава.
а) Како се зове тај савез ? _____
б) Где му је било седиште ? _____

70. Кључни догађај Пелопонеског рата била је **СИЦИЛИЈАНСКА ЕКСПЕДИЦИЈА** . Атина је намеравала да освоји Сицилију како би се осигурала снабдевање житом. Да би освојила Сицилију Атинска флота морала је прво да освоји град _____ (који ?) . Опсадном граду стигла је у помоћ флота пелопонеског савеза и Атина је доживела пораз.

71. Атина је изгубила у Пелопонеском рату. Мир који је прихватила био је тешак и сраман. Наведи шта је све Атина морала да уради по склапању мира !

72. Атина је средином 5. Века пре нове ере , под вођством _____ (ког државника ?) била на врхунцу моћи .

73. Религија старих Грка била је :

а) МОНОТЕИСТИЧКА (ЈЕДНОБОЖАЧКА) б)
ПОЛИТЕИСТИЧКА (ВИШЕБОЖАЧКА)

74. ОЛИПИЈСКЕ ИГРЕ :

а) Када и где су одржане прве Олимпијске игре ?

б) Наведи у којим дисциплинама су се такмичили учесници Олимпијских игара ?

в) Које су биле посвеће Олимпијске игре?

75. Дата је табела. Правилно је попуни:

БОЖАНСТВО	ПОДРУЧЈЕ ДЕЛОВАЊА
	Бог МУЊА И ГРОМОВА
ХЕРА	
АТИНА	
АПОЛОН	
	БОГ МОРА
ДИОНИС	
ХАД	
ТЕТИДА	
АРЕС	

76. Погледајте слике а затим одговори на питања:

а) Како се зове ова слика ? _____

б) Ко је ово направио , име вајара ? _____

77. ГРЧКИ ХРАМОВИ:

а) Чувни храм у ЈОНСКОМ СТИЛУ ЈЕ _____

б) Најпознатији храм у ДОРСКОМ СТИЛУ ЈЕ _____

78. Који филозоф је основао

Академију? а) Сократ

б) Платон

в) Аристотел

79. Који велики филозоф је био учитељ Александра Великог ? _____

80. НАЈВЕЋИ БЕСЕДНИК (ГОВОРНИК) у Грчкој био је _____.

81. Књижевност

Најпознатији грчки :

а) трагичари (писци трагедија) били су : _____

б) КОМЕДИОГРАФИ (писци комедија) : _____

в) Најпознатији епски песник био је _____ . Он је певао епове:

Драме су настале из свечаности посвећених богу _____ (ком ?)

82. ХЕЛЕНИЗАМ То је историјски период старог века који почиње у _____ веку, а завршава се у _____ веку.

_____. Хеленизам је почео владавином _____ а завршио се римским освајањем _____ 30. Године пре нове ере.

83. Александар Велики

- а) Он је син _____
- б) Његов коњ се звао _____
- в) Оженио се персијском принцезом _____
- г) Владао је _____ (којом античком државом)

84. Александар Велики истакао се као способан ратник а то је показао

- у а) бици код Херонеје 338. Године пре нове ере б) бици код Херонеје 339. Године пре нове ере

85. Како се звао грчки говорник који је остао упамћен по филипикама – ватреним говорима против Филипа другог, оца Александра Великог ?

86. После смрти Александра Великог његово царство се распало на три државе:

_____, _____ и _____.

87. ХЕЛЕНИСТИЧКА КУЛТУРА:

- а) Како је настала ХЕЛЕНИСТИЧКА КУЛТУРА : _____ + _____
- б) Која сликарска техника је настала у хеленизму ? _____
- в) Који град је био центар хеленистичке културе ? _____
- г) Који уметник је био најпознатији хеленистичке културе ? _____

88. Погледајте слике а затим испод њих напишите ко је личност

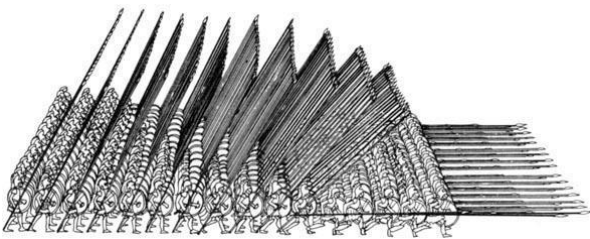
89. Погледајте слику а затим одговорите на питања:

- а) Ово је слика битке код _____, _____ године пре нове ере.
- б) Које државе ратују у овом боју ? _____

в) Која два владара се налазе на овој слици ? _____

г) У којој уметничкој техници је рађена ова слика ? _____

а) На слици је приказана : _____

90. Када је по легенди основан град Рим ? _____

91. Попуни правилно реченицу:

Град Рим основан је са _____ обале реке _____, на _____ полуострву. Рим је добио назив по једном од близанаца, који се звао _____.

92. Како се звао етрурски град, са којим је Рим био у непријатељству а налазио се друге стране реке која га је раздвајала од Рима? _____

Римљани су тај град освојили после _____ година (колико дуго?) опсаде.

93. Римљани су се на југу Апенинског полуострва (Италије) сукобили са градом Тарентом.

а) Кога је Тарент позвао у помоћ ? _____

б) Које животиње је довео са својом војском краљ који је пружио помоћ Таренту? _____

в) Како се завршио сукоб Рима и Тарента ? Ко је победио ? _____

94. У ком веку је Рим загосподарио читавом Италијом ? _____

95. Ко је био главни непријатељ Рима изван Италије ? _____.

96. Пунски ратови

а) вођени су између _____ и _____.

б) Било их је _____, а вођени су од _____ па до _____.

97. На основу реченица погоди о којој историјској личности се ради:

а) „ Ако још једном, овако победимо, остаћу без војске“. – ово је рекао: _____.

б) Прешао је залеђене и тешко проходне Алпе и напао Рим са севера. Ово је: _____.

в) Због велике победе у Африци над Картагином добио је назив „Африканац“. Ово је _____.

98. Римско друштво. На које друштвене слојеве се делико римско становништво.

99. Поређај хронолошки

___ Битка код Кане

___ Битка код Беневента

___ Освајање Дакије

Освајање Балканског полуострва

___ Битка код Заме

100. Рим у доба краљева:

а) Колико је било краљева? _____

б) Ко је био први римски краљ? _____

в) Ко је био последњи римски краљ? _____

101. СЕНАТ

а) Шта је сенат ? _____

б) Ко је могао да постане сенатор ? _____

в) Одећа римљана звала се ТОГА. Прављена је од вуне, омотавала се око тела и на крају пребацивала се преко левог рамена. Одећа сенатора била је БЕЛА ТОГА, са пругама _____ боје.

102. Државно уређење РИМСКЕ РЕПУБЛИКЕ

103. Повежите битке са војсковођама

Битка код Заме

Гај Јулије Цезар

Битка код Кане

Ханибал

Освајање Галије Цар Клаудије
Освајање Дакије Сципион Африканац
Освајање Британије Цар Трајан

104. Објасни појмове:

Инсула _____
Романизација _____
Провинција _____
Терма _____
Весталка _____
Аквадукт _____
Славољук _____
Вила _____
Форум _____
Атријум _____
Легија _____
Принципат _____
Доминат _____
Тетрархија _____

105. За време ког цара је римско царство имало највећи територијални обим?

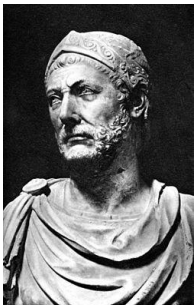
106. Како се звао најпознатији римски правник и беседник ?

107. Ко и када је поделио римско царство на два дела ?

108. Како се зову највећи песници Рима ?

109. Како се зову два највећа историчара Рима. Напишите и њихова дела!

110. Погледајте слику а затим одговорите на питања:

СЛ.1
слика 1)

- а) Ко је особа са слике? _____ а) Ко је особа са слике? _____
б) Из које државе је ? _____ б) Из које државе је ? _____
в) У ком веку је живео ? _____ в) Када је живео – век ? _____
г) Ком народу је припадао ? _____ г) Године владавине ? _____

СЛ.2
слика 2)

111. Напишите имена савременика Октавијана Августа :

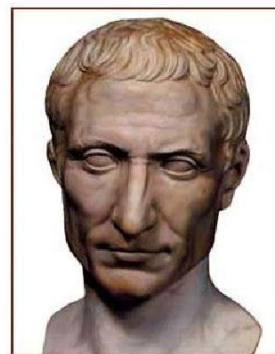
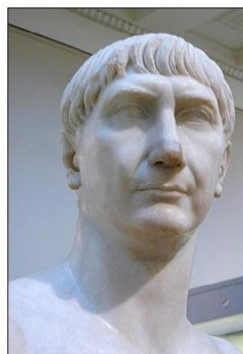
112. Које народе/ племена су Римљани покорили на простору :

- а) Галије ? _____
б) Балканског полуострва ? _____
в) Апенинског полуострва ? _____

111. Унесите имена римских божанстава:

Деловање божанства	Назив божанства
Врховни бог, бог неба, муње и грома	
Богиња неба, заштитница брака и мајчинства	
Бог мора	
Бог подземног света	
Богиња плодности и земљорадње	
Богиња мудрости	
Бог рата	
Богиња љубави	
Бог светлости и заштитник уметности	
Богиња лова и месеца	
Бог вина и весеља	
Бог ватре и ковачког заната	

114. Препознај о којој личности из римске историје се ради!

115. Хришћанство :

- Ко је оснивач хришћанства ? _____
- Где је настало хришћанство ? _____
- Света књига за хришћане је _____
- Следбеници оснивача хришћанства зову се _____ и било их је _____.